

Faldende inklusionsgrad på skoleområdet

September 2019

Social- og
Indenrigsministeriets
BENCHMARKINGENHED

Publikationen kan hentes på hjemmesiden for
Social- og Indenrigsministeriets Benchmarkingenhed:
www.simb.dk

Henvendelse om publikationen kan ske til kontaktpersonen
på analysen, som fremgår af hjemmesiden.

Indhold

1 Baggrund og hovedresultater.....	3
2 Udvikling i inklusion og segregering på landsplan.....	4
2.1 Andelen af segregerede elever fordelt på tilbud.....	5
2.2 Andelen af segregerede elever fordelt på klassetrin	6
3 Kommunale forskelle i inklusion og segregering.....	7
4 Kommende analyse om udfordrede elevers inklusion og resultater på tværs af kommuner .	8
5 Litteraturliste	9
6 Bilag.....	10
6.1 Kommunefordelte nøgletal.....	10
6.1.1 Udvikling i andelen der segregeres	10
6.1.2 Udvikling i andelen der segregeres fordelt på klassetrin	12
6.2 Metode.....	15

1 Baggrund og hovedresultater

Der har siden 2010 været et vedvarende politisk fokus på inklusion i folkeskolen¹. Målet med inklusion er, at så mange elever som muligt bliver en del af det faglige og sociale fælleskab i den almindelige undervisning². Som led i arbejdet med inklusion i folkeskolen aftalte den daværende regering og KL i juni 2012 en målsætning om, at 96 pct. af eleverne i 2015 skulle være inkluderet i den almene undervisning. Selve 96-procentsmålsætningen blev afskaffet igen i juni 2016, men med et budskab om, at der fortsat skulle være fokus på at skabe inkluderende læringsmiljøer.

I notatet præsenteres de nyeste tal for inklusionsandelen på offentlige grundskoler på landsplan og på kommuneniveau. Tallene viser, at der er sket et væsentligt fald i andelen, der inkluderes i den almene undervisning siden inklusionsmålsætningen på 96 pct. blev afskaffet i juni 2016 og frem til skoleåret 2018/2019. Faldet betyder, at inklusionsandelen nu er tilbage på stort set samme niveau, som før indførelsen af 96-procentsmålsætningen. Formålet med notatet er ikke at tage stilling til eller evaluere 96-procentsmålsætningen, men alene at beskrive udviklingen og baggrunden for arbejdet med inklusion i den undersøgte periode. Hovedresultaterne fremgår af boks 1 nedenfor.

Boks 1

Hovedresultater

- Andelen af elever, der er inkluderet i den almene undervisning på offentlige grundskoler, er faldet 0,6 procentpoint fra godt 95,2 pct. i skoleåret 2015/2016 til knap 94,7 pct. i 2018/2019³. I 2011/2012 var andelen af inkluderede elever 94,6 pct., hvilket betyder, at inklusionsandelen stort set er tilbage på samme niveau som før indførelsen af 96-procentsmålsætningen.
- Faldet i inklusion er både drevet af, at flere elever segregeres i specialklasser på almene skoler, og at flere elever end tidligere segregeres til specialskoler og dagbeholdningshjem. Samlet set er antallet af segregerede elever steget fra 26.994 elever i 2015/2016 til 29.440 elever i 2018/2019. Det svarer til en stigning på 2.446 elever. I samme periode er det samlede elevtal endda faldet, og tager man højde for det ved at se på segregeringsprocenten, kan det konstateres, at segregeringsprocenten er steget fra knap 4,8 pct. til godt 5,3 pct., hvilket svarer til en stigning på 11,7 pct.
- Stigningen i andelen af segregerede elever er størst i indskolingen, hvor andelen er steget med 0,7 procentpoint fra 3,0 pct. til 3,7 pct. siden 2015/2016. På mellemtrinnet og i udskolingen har stigningstakten været noget mindre på hhv. 0,4 og 0,2 procentpoint.
- I 77 kommuner har andelen af elever, der er segregerede, været stigende siden 2015/2016. Der er stor spredning i forhold til hvor kraftigt landstendensen til faldende inklusion og stigende segregering er slået igennem på tværs af kommunerne. I 22 kommuner er segregeringsandelen steget markant med over 1 procentpoint, mens andelen der segregeres, er faldet i 17 kommuner. I bilaget ses de kommunefordelte tal.

Anm.: Læsø, Samsø, Fanø og Ærø indgår ikke i de kommunefordelte tal pga. lave elevtal.

På baggrund af udviklingen vil Social- og Indenrigsministeriets Benchmarkingenhed igangsætte en mere dybdegående analyse af inklusionstemaet (dette uddybes i sidste afsnit). Definitionen af begreberne "inkluderede" og "segregerede" elever fremgår af boks 2 på næste side.

¹ Se bla. aftale om kommunernes økonomi 2012, 2018 og 2019 (Finansministeriet, 2011, 2017; Regeringen & KL, 2019)

² Se Inklusionseftersynets afrapportering (Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling, 2016)

³ Faldet er på præcis 0,56 procentpoint fra 95,23 pct. til 94,67 pct., og afrundes derfor til 0,6 procentpoint.

Boks 2

Definition af inkluderede og segregerede elever

Elever er *segregeret*, hvis de modtager undervisning i specialklasser på almene skoler og ungdomsskoler eller modtager undervisning på specialskoler, dagbehandlingstilbud og behandlingshjem. Elever betragtes omvendt som *inkluderet* i den almindelige undervisning, hvis de ikke modtager undervisning i et segregeret tilbud.

Andelen, der inkluderes eller segregeres på skoleområdet, er dermed to sider af samme sag. En inklusionsandel på 95 pct. betyder, at der er 5 pct. segregerede elever

Ovenstående definition følger Styrelsen for IT og Lærings tilgang.

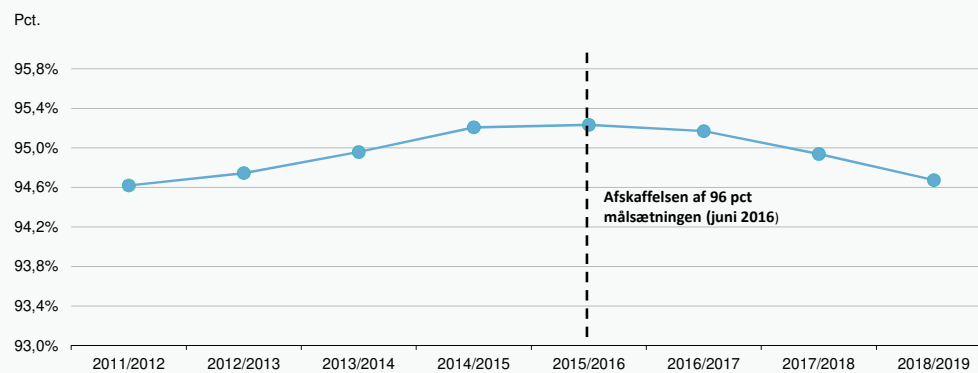
Se bilaget for en uddybning af beregningsmetoden.

2 Udvikling i inklusion og segregering på landsplan

I figur 1 nedenfor ses det, at inklusionsprocenten fra skoleåret 2011/2012 til 2015/2016 steg fra 94,6 pct. til 95,2 pct. på landsplan, svarende til 0,6 procentpoint over fire år⁴. Stigningen skal ses i lyset af, at der disse år var et stort politisk fokus på at omstille folkeskolen til at kunne håndtere en større grad af inklusion i den almene undervisning samt på efterlevelse af 96-procentmålsætningen.

Figur 1

Udviklingen i andelen af elever, der er inkluderet i almenundervisningen

Anm.: Den stiplede linje markerer det tidspunkt, hvor den daværende regering og KL afskaffede målsætningen om at 96 pct. af eleverne skal inkluderes.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Som det også fremgår af figuren, faldt inklusionsandelen igen efter afskaffelsen af 96-procentmålsætningen i juni 2016⁵. I løbet af de seneste tre skoleår fra 2015/2016 til 2018/2019 faldt inklusionsandelen således fra 95,2 pct. til 94,7 pct. svarende til et fald på 0,6 procentpoint⁶.

⁴ Igennem Danmarks statistik har vi kun adgang til data der går tilbage til skoleåret 2011/2012 (se bilag 1 for en uddybning).

⁵ Da målsætningen blev afskaffet i juni 2016 som led i økonomiaftalen for kommunerne, gælder den først formelt for regnskabsåret 2017. Eftersom udmeldingen om at afskaffe målsætningen kom allerede i juni 2016, betyder det dog, at det kan have påvirket skolerne og kommunernes arbejde med inklusion allerede fra august 2016, hvor skoleåret 2016/2017 begynder.

⁶ Faldet er på præcis 0,56 procentpoint fra 95,23 pct. til 94,67 pct., og afrundes derfor til 0,6 procentpoint.

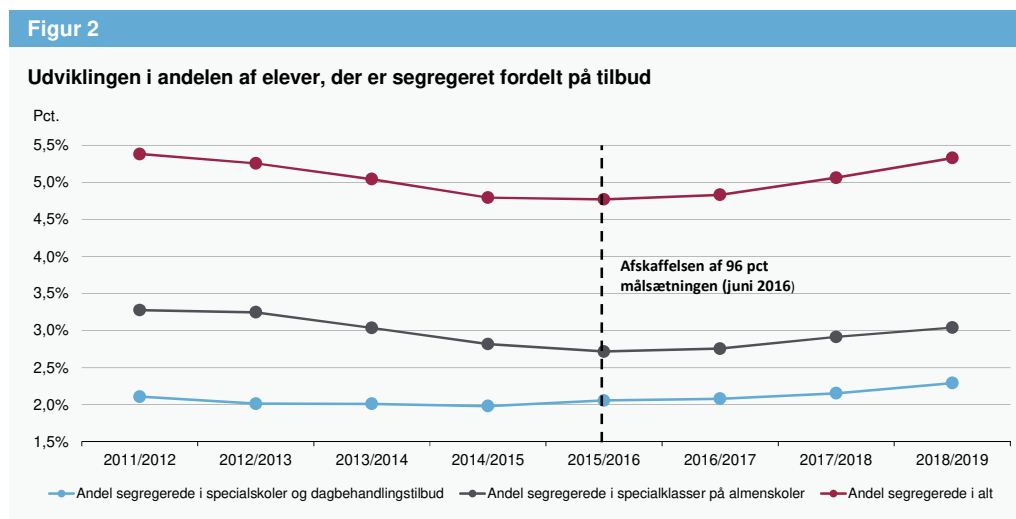
Faldet betyder, at inklusionsandelen stort set er tilbage på samme niveau, som før indførelsen af 96-procentsmålsætningen.

Selvom et fald eller en stigning på 0,6 procentpoint kan lyde som beskedne bevægelser, er der på dette område tale om væsentlige udviklinger. For det første udgør gruppen af segregerede elever i forvejen en forholdsvis lille andel af det samlede elevtal. Der er tale om en gruppe børn med særlige behov, som stiller store krav til skolernes arbejde med de sociale og faglige rammer for undervisningen.

Desuden kan udviklingen på de 0,6 procentpoint også ses i relation til ambitionen fra juni 2012, hvor det fremgik af økonomiaftalen mellem den daværende regering og KL, at inklusionsandelen skulle øges med 1,6 procentpoint over tre år til 96 pct. I det perspektiv svarer en stigning eller et fald på 0,6 procentpoint dermed til knap 40 pct. af den daværende målsætning.

2.1 Andelen af segregerede elever fordelt på tilbud

I figur 2 er fokus vendt mod de elever, der *ikke* er inkluderet i den almene undervisning, det vil sige de elever, som segregeres og modtager undervisning enten i specialklasser på alment skoler eller på specialskoler. Figuren viser, at andelen, der går i en specialklasse på en almindelig skole, er steget fra ca. 2,7 pct. til 3,0 pct. fra 2015/2016 til 2018/2019. Samtidig er andelen, der går på en specialskole eller i et dagbehandlingstilbud, steget fra ca. 2,1 pct. til 2,3 pct. Den faldende inklusion - og dermed den øgede segregation - er således både drevet af, at der er en større andel elever, der modtager et segregeret undervisningstilbud i specialklasser på almene skoler, og en større andel elever, som går i en specialskole eller et dagbehandlingstilbud.

Anm.: Den stiplede linje markerer det tidspunkt, hvor den daværende regering og KL afskaffede målsætningen om at 96 pct. af eleverne skal inkluderes.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Samlet set er andelen af elever, der segregeres, steget fra knap 4,8 pct. i skoleåret 2015/2016 til godt 5,3 pct. i 2018/2019. Mens 26.994 elever blev segregeret i 2015/2016, blev 29.440 elever segregeret i 2018/2019. I perioden er antallet af segregerede elever således steget med 2.446 elever. Samtidig er det samlede elevtal i perioden er faldet, og når man tager højde for dette ved at se på udviklingen i segregeringsprocenten, er denne steget med 11,7 pct..

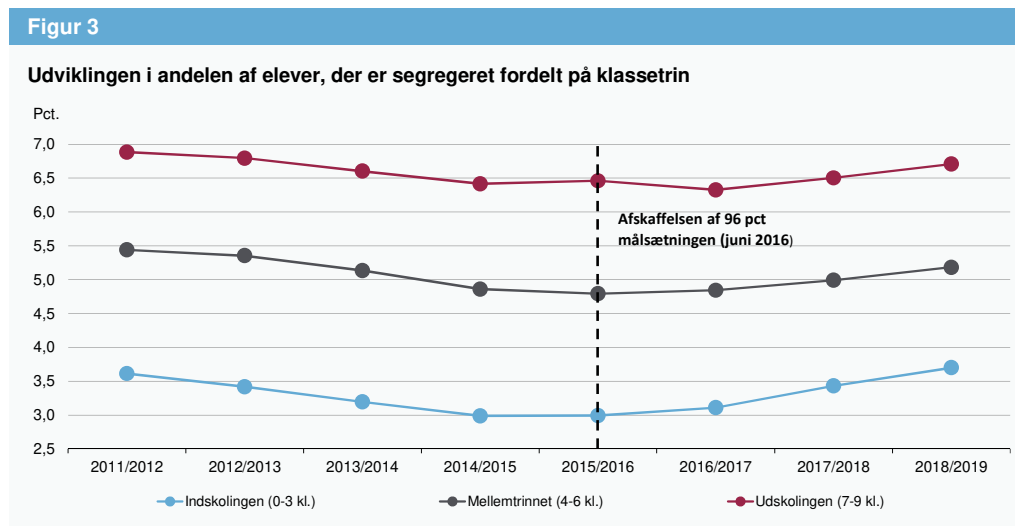
Der kan være flere årsager til stigningen i andelen af elever, der segregeres. En faktor, der kan have spillet ind på udviklingen, er afskaffelsen af den nationale målsætning om, at 96 pct. af eleverne skal inkluderes. Som det fremgår af figur 1 og 2 ovenfor, kommer faldet i inklusionsandelen i kølvandet på, at den daværende regering og KL afskaffede 96-procentsmålsætningen i juni 2016. Baggrunden for afskaffelsen var, at man ønskede et stærkere fokus på den enkelte elevs situation, fremfor en fast national målsætning. Vi ved dog ikke, hvordan afskaffelsen af målsætningen faktisk har påvirket kommunernes inklusionsstrategi- og praksis. Set i lyset af udviklingen i inklusionsandelen de seneste år, vil det være relevant at undersøge.

En anden faktor, som kan have medvirket til faldet i inklusion, er tendensen til at en større andel af børn og unge får en psykiatrisk diagnose⁷. Dette kan have været med til at lægge et pres på kommunerne for at tage flere børn ud af den almindelige undervisning.

Ovenstående er ikke en udtømmende liste over forhold, der potentielt kan forklare udviklingen i inklusion i folkeskolen. Præcist hvad der ligger til grund for den faldende inklusion vil kræve en mere dybdegående analyse af de seneste tre års udvikling.

2.2 Andelen af segregerede elever fordelt på klassetrin

Figur 3 viser udviklingen i andelen af elever, der modtager undervisning i et segregeret tilbud i hhv. indskoling, mellemtrinnet og udskoling. Det er interessant, at stigningen i andelen der segregeres vokser hurtigst i indskoling. I indskoling steg andelen med 0,7 procentpoint fra 3,0 pct. i 2015/2016 til 3,7 pct. i 2018/2019. På mellemtrinnet og i udskoling har stigningstakten været noget lavere på hhv. 0,4 og 0,2 procentpoint. Såfremt den øgede segregering i indskoling er af mere permanent art, kan det vise sig i øget segregering på de senere klassetrin fremadrettet.

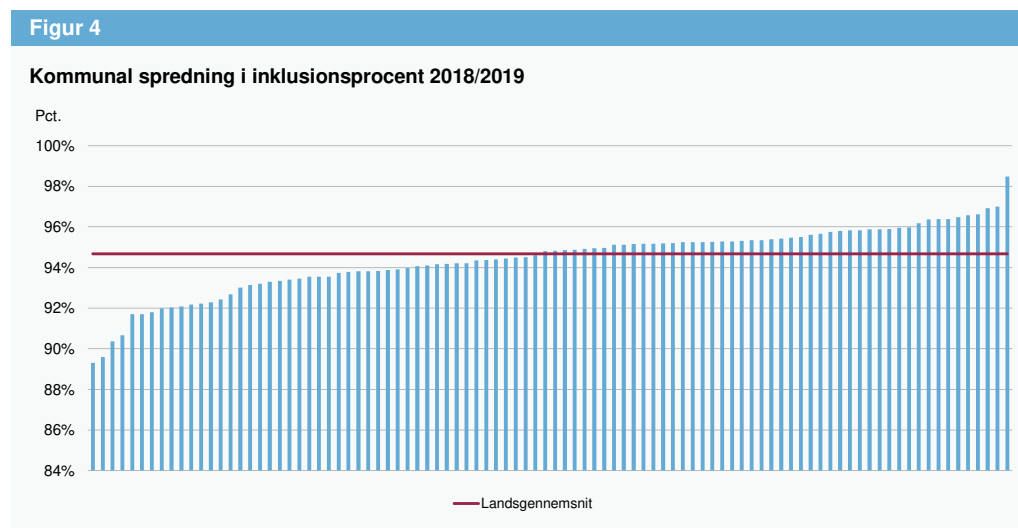
Anm.: Den stiplede linje markerer det tidspunkt, hvor den daværende regering og KL afskaffede målsætningen om at 96 pct. af eleverne skal inkluderes.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

⁷ Andelen af 15-årige med en psykiatrisk diagnose er fordoblet fra 2010 til 2017 (KL, 2018).

3 Kommunale forskelle i inklusion og segregering

Figur 4 giver et overblik over kommunernes inklusionsprocent i 2018/2019, sorteret fra laveste til højeste inklusionsprocent⁸. Som det fremgår af figuren, dækker landsgennemsnittet på 94,7 pct. inkluderede elever over store kommunale forskelle. De 10 kommuner med flest inkluderede elever har gennemsnitligt en inklusionsprocent på 96,7. Omvendt har de 10 kommuner med færrest inkluderede elever en gennemsnitlig inklusionsprocent på 91,1.

Anm.: Læsø, Samsø, Fanø og Ærø er frasorteret pga. lave elevtal.
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

En del af spredningen i inklusionsprocenten på tværs af kommunerne skyldes formentlig, at der er stor variation i, hvordan kommunerne organiserer skoleområdet. Dertil kommer væsentlige forskelle i den lokale praksis for, hvornår en elev visiteres til et segregeret tilbud.

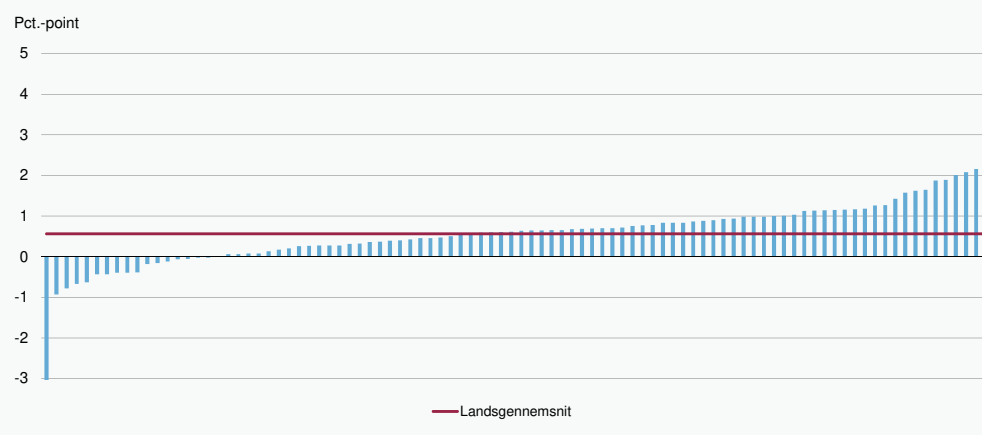
Det er samtidig vigtigt at holde sig for øje, at en del af spredningen i inklusionsgraden også skyldes, at der er betydelige forskelle på elevernes socioøkonomiske baggrund på tværs af kommunerne.

Ud over at se på niveauet, er det også relevant at se på udviklingen i de enkelte kommuner. Figur 5 nedenfor viser, at der er væsentlig forskel på, hvordan landstendensen til stigende segregering er slået igennem på kommuneniveau. I perioden fra 2015/2016 til 2018/2019 har andelen af segregerede elever været stigende i 77 kommuner, og i 22 kommuner har der været en markant stigning på over 1 procentpoint. Der er dog også 17 kommuner, hvor andelen af segregerede elever er faldet i samme periode. Tallene for de enkelte kommuner fremgår af bilaget.

⁸ De kommunefordelte tal for inklusion og segregering afviger i nogle tilfælde fra de tal, som STIL offentliggør (se bilaget for en uddybning).

Figur 5

Udviklingen i andelen af segregerede elever fra 2015/2016 til 2018/2019 på kommuneniveau

Anm.: Læsø, Samsø, Fanø og Ærø er frasorteret pga. lave elevtal.
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

På landsplan er det, som tidligere nævnt i indskolingen, at stigningen i segregeringsandelen har været størst. Ser man alene på udviklingen i indskolingen, er der hele 80 kommuner, der har haft en stigning i segregeringsprocenten siden 2015/2016, og i 29 af disse kommuner har der været en markant stigning på over 1 procentpoint. I bilaget kan man finde de enkelte kommuners segregeringsandel fordelt på klassetrin.

4 Kommende analyse om udfordrede elevers inklusion og resultater på tværs af kommuner

Samlet set viser notatet, at færre elever i dag inkluderes i den almene undervisning i folkeskolen sammenlignet med for tre år siden. Notatet viser desuden, at der er stor spredning mellem kommunerne både med hensyn til andelen af elever, der inkluderes, og med hensyn til udviklingen i andel segregerede elever fra 2015/2016 til i dag.

Social- og Indenrigsministeriets Benchmarkingenhed igangsætter derfor et analysearbejde, der skal belyse kommunernes arbejde med inklusion. Analysen vil fokusere på, hvordan det går med de elever, der har særlige behov og udfordringer i skolen på tværs af kommunerne. Igennem en risikobaseret statistisk model, vil analysen vise, hvor stor en andel af kommunens elever, som er blandt de elever med størst risiko for at blive segregeret. I forlængelse heraf vil det være muligt at undersøge, om nogle kommuner inkluderer en større eller mindre andel af de mest udfordrede elever i den almene undervisning ift. hvad man kunne forvente, når der tages højde for kommunernes rammevilkår. Analysen vil dermed kunne vise spredningen i kommunernes visitationspraksis.

Samtidig vil der i analysen blive sat fokus på, hvor godt kommunerne lykkes med at løfte resultaterne for de elever, der er i størst risiko for at være blandt de mest udfordrede på landsplan. Analysen vil derfor kunne vise, om der er kommuner, som både formår at løfte udfordrede elevers resultater og samtidig inkluderer en stor del af eleverne i almenmiljøet. Disse kommuner kan fungere som inspiration for andre kommuner, der ønsker input til arbejdet med at skabe inkluderende læringsmiljøer.

5 Litteraturliste

Finansministeriet. (2011). *Aftale om kommunernes økonomi for 2012*.

Finansministeriet. (2017). *Aftaler om den kommunale og regionale økonomi for 2018*.

KL. (2018). *Andelen af børn og unge med en psykiatrisk diagnose fordoblet på få år*.

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling. (2016). *Af rapportering af inklusionseftersynet*.

Regeringen, & KL. (2019). *Aftale om kommunernes økonomi for 2020*.

6 Bilag

6.1 Kommunefordelte nøgletal

6.1.1 Udvikling i andelen der segregeres

Tabel 1

Andelen af segregerede elever fordelt på kommuner i skoleåret 2015/2016 og 2018/2019 i procent samt udvikling angivet i procentpoint

Kommune	2015/2016	2018/2019	Udvikling i procentpoint
Albertslund	4,51	5,65	1,13
Allerød	5,49	4,82	-0,67
Assens	5,29	5,94	0,65
Ballerup	4,57	4,84	0,27
Billund	2,68	3,62	0,94
Bornholm	5,16	4,77	-0,39
Brøndby	7,22	7,58	0,37
Brønderslev	5,22	5,61	0,39
Dragør	1,26	1,52	0,26
Egedal	3,34	4,11	0,77
Esbjerg	3,22	3,83	0,61
Favrskov	3,80	4,25	0,45
Faxe	5,83	6,99	1,16
Fredensborg	5,37	4,58	-0,79
Fredericia	3,48	4,17	0,70
Frederiksberg	3,65	4,05	0,40
Frederikshavn	5,95	6,22	0,27
Frederikssund	5,79	5,80	0,00
Furesø	5,05	6,67	1,62
Faaborg-Midtfyn	6,84	7,72	0,87
Gentofte	2,59	3,61	1,03
Gladsaxe	4,13	4,21	0,08
Glostrup	5,87	6,45	0,59
Greve	4,20	5,09	0,89
Gribskov	6,05	8,21	2,15
Guldborgsund	4,23	4,83	0,59
Haderslev	6,81	7,97	1,16
Halsnæs	4,92	6,10	1,18
Hedensted	4,25	4,13	-0,12
Helsingør	4,71	4,69	-0,02
Herlev	5,82	6,46	0,64
Herning	4,93	5,13	0,20

Kommune	2015/2016	2018/2019	Udvikling i procentpoint
Hillerød	4,81	5,64	0,83
Hjørring	3,96	4,80	0,84
Holbæk	8,08	9,65	1,57
Holstebro	4,52	5,50	0,98
Horsens	3,02	3,38	0,36
Hvidovre	3,99	4,85	0,86
Høje-Taastrup	4,83	5,51	0,68
Hørsholm	3,93	4,76	0,83
Ikast-Brande	4,81	5,56	0,75
Ishøj	8,32	7,93	-0,39
Jammerbugt	5,10	5,41	0,31
Kalundborg	8,38	8,31	-0,07
Kerteminde	4,64	6,71	2,08
Kolding	5,22	5,19	-0,03
København	5,03	5,15	0,13
Køge	3,97	5,84	1,87
Langeland	6,29	6,12	-0,16
Lejre	5,05	6,19	1,14
Lemvig	4,82	5,80	0,98
Lolland	5,77	10,41	4,64
Lyngby-Taarbæk	3,63	4,61	0,98
Mariagerfjord	5,47	5,03	-0,44
Middelfart	6,61	6,17	-0,44
Morsø	5,05	4,13	-0,93
Norddjurs	6,72	6,80	0,08
Nordfyn	4,79	4,73	-0,06
Nyborg	7,48	8,02	0,54
Næstved	7,45	9,34	1,89
Odder	4,86	6,86	2,00
Odense	4,00	4,50	0,50
Odsherred	9,27	10,69	1,42
Randers	5,91	6,59	0,69
Rebild	3,09	4,35	1,26
Ringkøbing-Skjern	4,77	5,91	1,15
Ringsted	6,10	6,27	0,17
Roskilde	3,51	4,18	0,67
Rudersdal	2,53	3,08	0,55
Rødovre	6,86	6,46	-0,40
Silkeborg	4,13	4,40	0,28
Skanderborg	3,96	4,66	0,69
Skive	4,01	4,66	0,65
Slagelse	7,30	8,31	1,01
Solrød	3,95	4,88	0,93

Kommune	2015/2016	2018/2019	Udvikling i procentpoint
Sorø	5,98	6,03	0,05
Stevns	7,77	7,83	0,06
Struer	6,14	7,78	1,64
Svendborg	6,74	6,56	-0,19
Syddjurs	6,50	3,43	-3,06
Sønderborg	5,06	5,83	0,77
Thisted	4,74	5,19	0,45
Tønder	5,51	4,88	-0,63
Tårnby	3,21	3,53	0,32
Vallensbæk	3,22	3,64	0,42
Varde	3,56	4,03	0,47
Vejen	3,60	4,73	1,13
Vejle	4,05	5,05	1,00
Vesthimmerland	5,47	6,18	0,71
Viborg	4,11	4,76	0,65
Vordingborg	2,72	3,00	0,28
Aabenraa	6,06	7,32	1,26
Aalborg	3,93	4,53	0,60
Aarhus	4,10	4,75	0,64
Landsgennemsnit	4,77	5,33	0,56

Anm.: Eleverne er fordelt på deres respektive bopælskommuner ved begyndelsen af skoleåret. I landsgennemsnittet indgår også elever, hvor bopælsoplysninger ikke er til rådighed. Læsø, Samsø, Fanø og Ærø er frasorteret pga. lave elevtal. Bemærk i øvrigt, at udviklingen er afrundet på tredje decimal, hvorfor det i enkelte tilfælde kan se ud som om udviklingen afviger fra forskellen mellem de to år med 0,01.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

6.1.2 Udvikling i andelen der segregeres fordelt på klassetrin

Tabel 2

Andelen af segregerede elever fordelt på kommuner og klassetrin i skoleåret 2015/2016 og 2018/2019 i procent samt udvikling angivet i procentpoint

Kommune	Indskolingen			Melletrin			Udskoling		
	2015/2016	2018/2019	Udvikling	2015/2016	2018/2019	Udvikling	2015/2016	2018/2019	Udvikling
Albertslund	1,59	3,37	1,78	5,75	6,18	0,42	6,90	7,83	0,93
Allerød	3,74	3,10	-0,64	5,24	5,21	-0,03	7,54	5,87	-1,67
Assens	4,01	4,55	0,54	5,27	7,07	1,80	6,29	6,01	-0,28
Ballerup	3,57	2,92	-0,65	4,16	5,05	0,89	4,96	6,21	1,25
Billund	1,87	2,73	0,86	2,41	3,51	1,10	3,75	3,60	-0,15
Bornholm	3,27	4,54	1,26	3,53	5,28	1,75	9,45	4,35	-5,10
Brøndby	4,69	5,27	0,58	6,71	7,66	0,95	10,33	9,78	-0,55
Brønderslev	3,57	3,99	0,42	6,18	5,13	-1,05	5,62	7,41	1,78
Dragør	-	0,78	-	-	1,54	-	2,73	2,50	-0,23

Kommune	Indskolingen			Melletrin			Udskoling		
	2015/2016	2018/2019	Udvikling	2015/2016	2018/2019	Udvikling	2015/2016	2018/2019	Udvikling
Egedal	1,62	2,75	1,13	3,04	3,89	0,85	5,12	5,66	0,54
Esbjerg	2,64	3,05	0,41	3,42	3,59	0,17	3,55	4,69	1,15
Favrskov	2,33	2,96	0,63	3,86	3,65	-0,21	5,41	5,64	0,22
Faxe	4,18	4,72	0,54	6,21	8,38	2,17	6,40	7,82	1,41
Fredensborg	3,54	2,52	-1,02	4,88	4,83	-0,05	7,09	5,41	-1,68
Fredericia	2,28	3,23	0,94	3,15	4,54	1,39	4,87	4,22	-0,65
Frederiksberg	2,59	3,16	0,57	3,69	3,89	0,20	5,30	4,51	-0,79
Frederikshavn	3,50	3,71	0,21	6,12	6,40	0,28	9,08	8,85	-0,23
Frederikssund	3,77	4,52	0,75	4,95	5,27	0,32	7,76	6,25	-1,52
Furesø	3,32	4,95	1,64	5,18	5,25	0,07	6,65	9,01	2,36
Faaborg-Midtfyn	3,98	5,10	1,12	6,47	7,10	0,62	9,58	9,39	-0,19
Gentofte	1,72	2,84	1,12	2,75	3,72	0,97	3,18	3,78	0,60
Gladsaxe	2,18	2,69	0,51	4,43	4,88	0,45	6,39	5,21	-1,19
Glostrup	4,03	4,97	0,94	5,86	5,95	0,09	7,98	8,63	0,65
Greve	2,56	3,52	0,96	3,92	5,58	1,66	6,08	6,57	0,50
Gribskov	2,85	5,76	2,91	5,77	5,59	-0,18	8,68	12,16	3,48
Guldborgsund	3,07	3,16	0,09	4,35	5,31	0,96	5,71	6,11	0,40
Haderslev	4,29	5,58	1,29	6,95	7,75	0,80	10,53	10,16	-0,37
Halsnæs	4,48	4,53	0,04	5,22	5,04	-0,19	5,15	7,33	2,18
Hedensted	2,19	3,41	1,22	3,96	3,76	-0,19	5,98	5,23	-0,75
Helsingør	2,01	3,01	1,01	4,90	4,17	-0,73	7,25	6,09	-1,16
Herlev	3,62	3,26	-0,36	6,71	9,11	2,41	8,06	7,54	-0,52
Herning	3,64	3,61	-0,02	4,33	5,39	1,06	6,30	6,09	-0,21
Hillerød	2,41	3,56	1,15	5,20	5,34	0,15	6,09	6,64	0,55
Hjørring	2,09	3,04	0,95	4,54	4,96	0,42	5,10	6,54	1,44
Holbæk	4,47	5,48	1,01	8,05	9,66	1,61	11,61	12,35	0,74
Holstebro	3,21	4,60	1,39	4,25	5,04	0,79	5,65	6,66	1,00
Horsens	1,69	2,60	0,90	3,11	3,57	0,46	4,91	4,22	-0,69
Hvidovre	2,24	3,49	1,24	4,23	4,51	0,28	5,55	6,60	1,05
Høje-Taastrup	3,97	4,44	0,47	5,27	6,27	1,01	5,04	5,49	0,45
Hørsholm	1,76	2,74	0,98	5,27	5,22	-0,05	4,74	5,69	0,95
Ikast-Brande	2,72	4,41	1,69	4,96	5,23	0,27	7,27	6,58	-0,69
Ishøj	5,54	5,33	-0,21	8,47	7,50	-0,98	10,98	11,33	0,35
Jammerbugt	2,33	3,09	0,77	5,35	5,10	-0,25	6,62	7,64	1,02
Kalundborg	5,09	6,95	1,86	7,33	7,93	0,60	12,31	8,74	-3,57
Kerteminde	3,98	6,37	2,39	5,94	7,03	1,09	4,56	6,17	1,61
Kolding	2,69	2,79	0,10	5,74	5,47	-0,26	8,23	7,87	-0,36
København	3,01	3,72	0,71	5,45	4,87	-0,58	7,26	7,39	0,12
Køge	2,31	5,00	2,69	4,37	4,59	0,21	5,23	7,76	2,53
Langeland	3,79	4,34	0,55	6,92	8,12	1,20	8,81	5,54	-3,27
Lejre	2,51	3,59	1,08	4,47	5,58	1,11	8,21	7,60	-0,61
Lemvig	3,35	3,64	0,29	6,98	7,13	0,15	4,57	6,68	2,10

Kommune	Indskolingen			Melletrin			Udskoling		
	2015/2016	2018/2019	Udvikling	2015/2016	2018/2019	Udvikling	2015/2016	2018/2019	Udvikling
Lolland	3,53	8,28	4,74	5,35	10,84	5,49	7,24	12,42	5,18
Lyngby-Taarbæk	2,79	3,43	0,65	3,47	4,36	0,88	4,17	5,43	1,26
Mariagerfjord	3,69	2,87	-0,82	5,55	5,03	-0,51	6,09	6,67	0,57
Middelfart	6,05	4,94	-1,12	5,52	5,72	0,21	7,48	6,77	-0,71
Morsø	3,25	2,75	-0,50	2,44	4,74	2,30	8,95	4,37	-4,58
Norddjurs	3,23	3,98	0,75	6,83	5,57	-1,26	10,79	9,94	-0,85
Nordfyn	2,36	2,34	-0,02	4,92	4,34	-0,58	6,49	7,42	0,93
Nyborg	5,99	6,16	0,17	7,07	7,99	0,92	10,19	10,59	0,40
Næstved	5,74	7,41	1,67	8,66	8,48	-0,18	7,41	11,33	3,92
Odder	3,11	3,92	0,81	5,40	5,78	0,38	5,66	7,91	2,25
Odense	2,73	3,43	0,70	3,77	4,36	0,59	5,50	5,56	0,06
Odsherred	6,77	7,41	0,64	11,29	12,92	1,63	9,00	10,27	1,27
Randers	4,03	4,43	0,41	6,36	6,95	0,60	7,89	7,48	-0,41
Rebild	1,56	2,64	1,08	3,16	4,12	0,97	4,45	6,30	1,84
Ringkøbing-Skjern	3,31	4,16	0,85	5,29	6,82	1,53	5,65	6,73	1,09
Ringsted	4,52	3,46	-1,06	5,81	6,08	0,27	7,14	8,23	1,08
Roskilde	2,14	2,87	0,74	3,49	4,00	0,51	4,35	5,20	0,85
Rudersdal	1,33	1,86	0,53	2,55	2,49	-0,07	3,35	4,42	1,07
Rødovre	3,48	4,23	0,76	8,58	5,71	-2,87	10,35	11,08	0,73
Silkeborg	2,30	3,02	0,72	3,73	4,45	0,73	6,13	5,39	-0,74
Skanderborg	1,86	3,06	1,21	4,18	3,81	-0,37	6,39	6,52	0,13
Skive	2,17	2,45	0,28	3,72	4,17	0,45	5,71	6,04	0,34
Slagelse	5,11	5,55	0,44	5,61	7,98	2,37	10,16	10,19	0,03
Solrød	2,30	3,85	1,55	3,81	5,97	2,16	6,40	4,93	-1,47
Sorø	3,73	4,04	0,31	5,44	6,17	0,73	6,53	7,10	0,57
Stevns	5,00	5,19	0,19	8,38	8,20	-0,18	10,17	9,70	-0,47
Struer	4,71	5,48	0,77	6,14	7,13	1,00	7,26	10,10	2,84
Svendborg	3,17	3,94	0,77	7,23	5,62	-1,61	10,06	9,58	-0,49
Syddjurs	3,99	2,28	-1,72	8,51	2,65	-5,86	7,61	5,29	-2,32
Sønderborg	3,73	4,57	0,84	4,54	6,18	1,64	6,87	6,51	-0,36
Thisted	4,42	2,63	-1,79	4,23	6,42	2,19	5,40	6,28	0,88
Tønder	2,96	3,91	0,95	4,73	4,96	0,23	8,34	4,96	-3,38
Tårnby	1,66	2,43	0,77	3,12	3,24	0,13	5,33	5,52	0,19
Vallensbæk	1,75	2,44	0,68	3,81	3,45	-0,36	4,24	4,83	0,59
Varde	2,25	3,47	1,22	3,37	3,78	0,40	4,91	4,41	-0,50
Vejen	2,72	3,49	0,76	3,14	4,14	1,00	4,80	5,48	0,68
Vejle	2,19	3,37	1,18	3,39	3,91	0,52	5,83	6,42	0,59
Vesthimmerland	2,32	3,91	1,59	5,92	5,27	-0,65	9,18	9,37	0,19
Viborg	2,77	3,01	0,24	3,62	3,86	0,24	5,74	5,81	0,07
Vordingborg	1,29	2,47	1,18	2,58	2,58	-0,01	3,62	3,20	-0,42
Aabenraa	5,03	6,52	1,49	5,52	7,94	2,42	7,58	6,63	-0,95
Aalborg	2,70	3,08	0,38	4,01	4,74	0,73	4,78	5,48	0,70

Kommune	Indskolingen			Melletrin			Udskoling		
	2015/2016	2018/2019	Udvikling	2015/2016	2018/2019	Udvikling	2015/2016	2018/2019	Udvikling
Aarhus	2,34	3,19	0,86	4,26	4,46	0,21	5,33	6,12	0,79
Lands gennemsnit	2,99	3,70	0,71	4,79	5,18	0,39	6,46	6,71	0,25

Anm.: Eleverne er fordelt på deres respektive bopælskommuner ved begyndelsen af skoleåret. I landsgennemsnittet indgår også elever, hvor bopælsoplysninger ikke er til rådighed. 10. klasse indgår ikke i udskolingen. Læsø, Samsø, Fanø og Ærø er frasorteret pga. lave elevtal. Dragørs tal for indskolingen og mellemtrinnet fremgår ikke pga. diskretioneringssyn.

Bemærk i øvrigt, at udviklingen er afrundet på tredje decimal, hvorfor det i enkelte tilfælde kan se ud som om udviklingen afviger fra forskellen mellem de to år med 0,01.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

6.2 Metode

Datakilder

Alle tal, der er beregnet i figur 1-5 og i tabel 1-2, bygger på individoplysninger trukket fra elevregisteret (KOTRE) og specialundervisningsregisteret (UDSP) fra Danmarks Statistik. Elevernes bopælsoplysninger er trukket fra befolkningsregistret (BEFK og BEF).

Afgrænsning af populationen

Der tages udgangspunkt i de elever, der var indskrevet på en grundskoleskole pr. 1. oktober i det enkelte skoleår i elevregistret. Statustidspunktet er valgt, fordi det er i begyndelsen af et skoleår og fordi det ofte anvendes ved offentliggørelsen af uddannelsesstatistik (se bl.a. Danmarks Statistiks tabel "UDDAKT20" i Statistikbanken).

Tallene omfatter alle elever i offentlige grundskoler fra 0. til 10. klasse herunder folkeskoler, kommunale ungdomsskoler og ungdomskostskoler, specialskoler for børn og dagbehandlingstilbud (hhv. institutionstype 1012, 1014, 1015 og 1016). Denne afgrænsning er foretaget igennem oplysninger fra institutionsregisteret for skoler.

I dette notat er udviklingen vist siden skoleåret 2011/2012, fordi der ikke er adgang til ældre data gennem Danmarks Statistik.

Læsø, Samsø, Fanø og Ærø er frasorteret i de kommunefordelte tal pga. lave elevtal.

Beregning af andelen af segregerede elever

Elever er segregerede, hvis de modtager undervisning i specialklasser på almene skoler og ungdomsskoler eller modtager undervisning på specialskoler, dagbehandlingstilbud og behandlingshjem. Elever betragtes omvendt som inkluderede i den almindelige undervisning, hvis de ikke modtager undervisning i et segregeret tilbud. Andelen, der inkluderer eller segregeres på skoleområdet, er dermed to sider af samme sag. En inklusionsandel på 95 pct. betyder, at der er 5 pct. segregerede elever. Ovenstående definition følger Undervisningsministeriets og Styrelsen for IT og Lærings tilgang.

Antallet af segregerede elever bestemmes ved at koble oplysninger fra elevregistret (KOTRE) med oplysninger fra specialundervisningsregisteret (UDSP) om, hvorvidt eleven går i specialkasse eller i en almindelig klasse.

Hvis der er elever i elevregistret, som ikke findes i specialundervisningsregisteret i det aktuelle skoleår, søges der efter oplysninger om elevens status i specialundervisningsregisteret året før og året

efter. Hvis eleven ikke har skiftet skole, og der findes oplysninger om elevens specialklassestatus året før eller året efter avnedes disse oplysninger.

Hvis der fortsat er elever, som der ikke findes oplysninger om specialklassestatus for, undersøges det, om alle eleverne på den institution eleven er indskrevet på udelukkende er specialklasseelever eller almenklasseelever. Hvis dette er tilfældet antages det, at eleven har samme status som eleverne på den institution, de går på.

Der vil være et meget lille antal elever i elevregistret, hvor der fortsat ikke er oplysninger om klasse-type efter ovenstående to korrektioner. Denne gruppe bortfader derfor i analysen.

Endelig er det værd at bemærke, at inklusions- og segregeringsandelen opgøres som et statusnedslag, fordi der tages udgangspunkt i de elever, som er indskrevet d. 1. oktober i de enkelte skoleår.

Fordeling af elever på kommuneniveau

I figur 4 og 5 samt i tabel 1 og 2 er eleverne fordelt på deres respektive bopælskommuner ud fra oplysninger fra befolkningsregisteret. Der mangler bopælsoplysninger for en lille gruppe elever i befolkningsregisteret, hvorfor disse elever ikke indgår i de kommunefordelte tal. Eleverne indgår dog stadig i landstallene.

Det skal bemærkes, at de kommunefordelte tal i nærværende analyse i nogle tilfælde afviger fra tal som STIL tidligere har offentliggjort. For enkelte kommuner er afvigelserne op til 0,5 procentpoint for inklusionsprocenten og 2,7 procentpoint for det samlede elevtal. Ofte er afvigelserne dog væsentlig mindre.

Afvigelserne kan skyldes, at STIL benytter bopælsoplysninger om eleverne fra befolkningsregisteret i starten af året (1. januar). I denne analyse benyttes i stedet bopælsoplysninger fra befolkningsregisteret opgjort i 3. kvartal (30. september). Det skyldes, at 3. kvartal ligger tættere på opgørelsen af elevtallene i september. Dermed undgår man at frasortere en gruppe elever, som der ikke eksisterer bopælsoplysninger på, eksempelvis fordi de har indvandret mellem 1. januar og 3. kvartal (30. september). Samtidig undgås det, at de kommunefordelte tal skævrides pga. til- og fraflytninger mellem 1. januar og 3. kvartal. Brugen af bopælsoplysningerne fra 3. kvartal følger desuden Danmarks Statistiks praksis på området.

Afvigelserne kan desuden skyldes, at der i nærværende analyse er anvendt de mest aktuelle og opdaterede data.

Fordeling af elever på klassetrin (indskoling, mellemtrin og udskoling)

Indskoling omfatter 0.-3. klasse, mellemtrinnet omfatter 4.-6. klasse og udskoling omfatter 7.-9. klasse, hvilket følger de gængse klassetrinsopdelinger. Selvom 10. klasse indgår i lands- og kommunegennemsnit (figur 1-5 og tabel 1), indgår 10. klasse således ikke i de klassetrinsfordelte tal.